

Motion till riksdagen

1988/89:Jo777

av Ingrid Sundberg (m)

Kostnaden för viss undersökning enligt miljöskyddslagen

Under senare år har allmänhetens intresse för miljöfrågor ökat. Detta har bland annat medfört att uppmärksamheten på eventuella miljöskador stärkts. Antalet anmälningar riktade mot bland annat företag, som förmodats ha överträtt miljöskyddslagen, har ökat. Denna utveckling är i sig av godo, då därmed allvarliga miljöskador på ett tidigt stadium kunnat undvikas, samtidigt som det allmänna miljöbeteendet i sig utgör en broms mot slarv och oaktsamhet vid hanteringen av miljöfarliga produkter.

Vid vissa tillfällen har emellertid anmälningarna visat sig vara helt obefogade. För tillsynsmyndigheten, vanligtvis länsstyrelsen, är det emellertid näst intill omöjligt att undvika att föranstalta om nödvändig undersökning, om det inte redan från början är helt klart att anmälningen saknar grund, vilket man sällan torde veta på förhand.

Enligt 43 § miljöskyddslagen (1969:387) åligger det den som utövar verksamheten att ersätta kostnad för undersökning, som tillsynsmyndigheten ålagt dem som utövar verksamhet som kan befaras vara miljöfarlig, med belopp som tillsynsmyndigheten fastställer.

I proposition 1973:141 utvecklar föredragande statsråd denna bestämmelse:

Det är självklart att den företagare som är skyldig att utföra vissa undersökningar också skall svara för kostnaderna för dessa. Detta gäller givetvis även om företagaren anlitar ett konsultföretag för undersökningarna. Om tillsynsmyndigheten föreskriver att undersökning skall utföras av annan än företagaren, behövs däremot i enlighet med vad som föreslås i promemorian en särskild lagbestämmelse om att företagaren skall svara för kostnaden. Om företagaren och undersökaren inte kan enas om ersättning för utfört arbete, bör tillsynsmyndigheten på yrkande vara skyldig att fastställa det belopp som företagaren skall betala. Talan mot sådant ersättningsbeslut bör föras hos kammarrätten. Den föreslagna ordningen utesluter inte möjligheten att kostnaderna fördelas mellan flera företagare eller att staten står för viss del av kostnaden.

I allmänhet torde enighet kunna uppnås mellan tillsynsmyndigheten och företagaren om de undersökningar, som bör ske och om val av särskild expertis. Man kan utgå från att tillsynsmyndigheterna inte kräver att företagaren skall utföra oskäligt omfattande och dyrbara undersökningar.

Även om man utgår från att tillsynsmyndigheten inte kräver oskäliga undersökningar, kan undersökningarna ställa sig mycket kostsamma för företagaren. Särskilt märkbart blir detta i de fall, då ingen grund har förelegat för anmälan om miljöfarlig verksamhet och företagaren i fråga helt

följt gällande bestämmelser. En då opåkallad anmälan drabbar honom med kostnader som särskilt för mindre företag kan vara svåra att betala.

Mot. 1988/89
Jo777

När föredragande statsråd i proposition 1973:141 anför att den föreslagna ordningen inte utesluter möjligheten att staten står för viss del av kostnaden borde detta framgå av lagen. Särskilt viktigt är det att möjligheten att staten står för viss del av undersökningskostnaderna uttryckligen anges i lagen i fråga om fall då anmälan, som förorsakade undersökningen, var dåligt underbyggd. Oavsett vilket utrymme lagen får anses ge för att tillgodose motionens syfte bör lagtexten förtydligas. Det må ankomma på vederbörande utskott att utforma erforderlig lagtext.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen beslutar ändra 43 § miljöskyddslagen i enlighet med
vad som i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1989

Ingrid Sundberg (m)